

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
BRASSÓ, Színház-utca 95. sz.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓHIVATAL:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház-utca 95. sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR:
helyben hához hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt. Félévre 3 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. 1—10 sor
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés bélyeg
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknél kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapestén Lang Lipót és Schwarz; Haassenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haassenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben Vatzina R. hirdetési irodájában

4. szám.

BRASSO, Szombat, január 9-én.

II-ik évfolyam 1886.

Előfizetési felhívás

„BRASSÓ”

ezintű

politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap
második évfolyamára.

Lapunk 1886. január elsejével a második év-
folyamba lépven, ezennel új előfizetést hirdetünk. —
Eddigi t. előfizetőinket kérjük tisztelettel: sziveskedje-
nek előfizetéseiket mielőbb megújítani, minthogy lapot
csak úgy küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen
beküldetnek.

A hazafias cél iránti tekintetből kérjük lapunk
szives terjesztését.

Előfizetési árak:

Egész évre (jan.—decz.) 7 frt — kr.
Félévre (jan.—jun.) 3 frt 50 kr.
Negyedévre (jan.—márcz.) 1 frt 80 kr.
Külföldre (egész évre) 20 frank.

Az előfizetések legezelszerűben postautalvány-
nyal küldendők a „Brassó” kiadóhivatalába.

Kivánatra bárkinek mutatóvényszámmal készsége-
sen szolgálunk.

Mint eddig, úgy ezentűl sem fogunk kimélni sem-
mi anyagi áldozatot. — csak kérjük a t. közönség b.
tömeges előfizetését, mit remél

a „BRASSÓ” szerkesztősége és kiadóhivatala

Iparosaink helyzete.

Egy helyi egylet a napokban több iparost
keresett meg egy felhívással. Egy jó része
ezeknek felbontatlan érkezett vissza, hátán ezen
megjegyzéssel: „kivándorolt Romániába.”

Ez indított arra, hogy ma újból foglal-
kozzunk iparosaink s iparunk helyzetével.

A képzelhető legnyomasztóbb helyzet ural-
kodik iparosaink között. Jómódu iparosok, a
kik ezelőtt még csak öt-hat évvel csaknem
gyárilag úzték iparágukat, ma csak egy lé-
pésnyire állnak a koldusbottól. Legvégső két-
ségbeesésükben sokan hátat fordítanak a ha-
zának s kivándorolnak oda a Dimbovicza mellé,
a hol úgy szeretik őket, mint mi a muszkákat.
Bizonytalanul mennek oda, honnan hazatérni
a szegény, az anyagi erőtlenség nem engedi.

Nagyobb részük itthon marad s várja a
helyzet javulását, ha várhatja.

Ily körülmények között ki csodálhatja, ha
panaszok merülnek fel, hogy társadalmi éle-
tünk pang, hogy társadalmi intézményeink a
lét nehézségeivel küzdenek?

Valóban megszorító tünemény. — Az
ellenzék a kormányt vádolja érte, de aki csak

kissé körültekint ezen földrészen, be fogja látni
s be kell látnia, hogy e vád nagyon jogtalan
és igazságtalan. A válság nemcsak nálunk
tört ki, hanem egész Európában; Anglia s
Franciaország ép úgy érzi, mint Németország
és mi. Csakhogy ott a helyzet annyival ked-
vezőbb, hogy a külkereskedelem nagy.

A kormány ezen nem segíthet; módjában
van enyhíteni a csapást — a mint tényleg te-
szi is — de elenyésztetni nem.

Brassómegye főispánja minapában egyik
szép beszédében a helyi ipar fontosságáról is
szólt. Szerinte iparunknak három irányban
kell hódításokat tenni: befelé, kifelé s az ál-
lami szállítmányok tekintetében. — Szerintünk
ez egész országárszintünk iparáról áll.

Törekednünk kellene, hogy az egykoron
uralkodott keleti piacot visszahódítsuk s meg-
tartassuk. Erre nézve a romániai vámszerződés
mikénti megkötésétől nagyon sok függ. Nem
ismerjük ugyan az ügyet jelen stádiumában,
hanem hiszszük s a kormány részéről eddig
tapasztaltak után jogunk van hinni s remélni,
hogy a szerződés megkötésekor az erdélyi ér-
dekek első sorban fognak tekintetbe vétetni.

E tekintetben iparosaink semmit sem te-
hetnek egyelőre. A mi a belföldi hódításokat
illeti, itt már többet várhatunk. Magyaror-
szágnak egy nagy része, a nagy magyar Ál-
föld csaknem ipar nélkül áll. Ott tehát nagy
tér van iparunk terjesztésére. Csakogy itt egy
egész más körülmény játszik közbe.

Köztünk s az Alföld között óriási a tá-
volság. Közvetítő csak a vasut lehet. Ez pe-
dig ma oly drága szállítási eszköz, hogy ipar-
cikkeink a közelebb fekvő vidékekkel a ver-
senyt ki nem állják.

Ha tehát a kormány iparunkat nyugatra,
az ország szíve felé akarja terelni, akkor első
s főfeltétel, hogy a vasuti tarifát nyerstér-
mekre s iparcikkekre oly alacsony fokra szál-
lítsa le, hogy áraink versenyképesek legyenek.
E nélkül csak illúzió az egész, de soha meg
nem valósítható. Pedig biztosabb piacot az
Alföldnél nem találunk.

Van még egy harmadik ága is a hódí-
tásnak: az állami szállítások. Itt az iparos
még inkább tehetetlen. Ő nem tehet mást,
mint pályázni s jó, versenyképes munkát adni.
Ha azonban mindenütt zárt ajtókra talál, mit
tegyen?

A kormány évek előtt behozta a cenztrá-
lizáció elvét; e mellett pedig a vidéki ipar
tönkre megy. A hadügyminiszter másfél mil-
lió lábbelire hirdetett pályázatot. Mint értesít-
lünk, ott ismét egy fél kapta a munkát. Hat-
van százalék Ausztriára, negyven százalék Ma-
gyarországra esik. Ebből tíz százalékot kap
Horvátország, marad harmincz itthon.

Ha információink helyes és megbízható,
akkor a vállalkozó köteles egy gyárat Erdély-
ben felállítani, s nem lehetetlen, hogy ez a
gyár Brassóban állíttatik fel. Csakhogy itt
ismét az a kérdés merül fel: vajjon hajt-e ez
a gyár az iparosnak annyit, mintha ő kapott
volna közvetlenül munkát? Felényire sem.

Azzal tehát a közös hadügyminiszter ne-
künk nem nagy szolgálatot tett. Adta volna
meg a brassóiaknak a kért huszezer pár csiz-
mát, a kézdi- s maros-vásárhelyieknek, szebe-
nieknek az általuk kért mennyiséget s azonnal
másként alakulnának a viszonyok nálunk is.

Nem akarjuk e helyen a decenztralizáció
előnyeit s a cenztralizáció hátrányait fejte-
getni. Csak konstatálni akarjuk újból, hogy
a cenztralizáció megnyomortja a vidék kül-
önben életképes iparát. Azért feltétlenül sza-
kitani kell ezzel az elvvel s az állami szállít-
mányokban a vidékeket is részesíteni.

Itt a posta, távirda, vasutak, különféle
hivatalok, ezeknek szükségleteit itthon, a vi-
dékről kell fedezni. A katonasági szállítmá-
nyok szerződése csak három év múlva járnak
le, azokat tehát most nem igényelhetjük.

A megyék s városok szükségletei szintén
kizárólag itthon szereztesse be. Ha nem
csurog, cseppog.

A magyar államvasutak évenként néhány
milliónyi forintba menő összeget küldenek kül-
földre iparcikkeikért, a melyeket kellő fogyasz-
tás mellett itthon is el lehetne készíteni. Csak
igy lehetne könnyebben elviselhetővé tenni az
ipari válságot.

Ha itthon tért hódítunk, a fél győzelem
már miénk. Kereskedelmünk folytonos emel-
kedése magával hozza külkereskedelmünk növe-
kedését is, ez pedig leghathatósabb terjesztője
az iparnak.

Magyarországnak rövid időn iparállammá
kell lennie. Fejlesztetünk kell az ipart, ezen
átmeneti korszak a legveszélyesebb.

A „BRASSÓ” TÁRCZAJA.

Dal.

A virág a földből fakad,
Nap adja a sugarakat;
A fájdalom s a szeretet
Mindkettő a szívből ered.

Elhervadnak a virágok,
Fényt követik sötét árnyak.
Szívem fájdalma s szerelme
Hogy nem halhat ki egyszerre!...

(Németből.)

V.

Egy könyvnyomdában.

Sohasem láttam még nagy nyomdát és szerkesz-
tőséget. Mindezek úgy lebegtek előttem, mint valami
miniszteriumok, a miket csak sejteni lehet, de tudni
nem. Némelykor megkapott a kíváncsiság, de a ma-
gamfajta vidéki ember hamar letesz arról. Mert a mi-
kor kíváncsi, épen akkor nincs alkalma; a mikor pe-
dig alkalma van, épen akkor nem kíváncsi.

A „Pesti Hirlap”-ot járatom már jó ideje. Még
pedig megmondom, miért járatom.

A Kerekes Jóska, a nyereggyártó szomszédom
szidta le egyszer előttem: akkor még én csak heti
lapot járatam.

Azt mondja ugyanis Kerekes Jóska, van annak
már vagy három éve:

— Megjártam a lapommal, ezudarul megjártam.
— Melyik lapot járattja?
— A „Pesti Hirlap”-ot, mert azt hallottam volt,
hogy ez a Kossuth lapjának az unokája.
— Hát nem az?
— Nem kell nekem többet, mert, nagyon sze-
reti a zsidókat.

Kevés vártatva benyitottam a sarki boltba a pá-
linkás zsidóhoz, a ki épen akkor csapkodta dühösen
a pudlihoz, a „Pesti Hirlap”-ot

— Mi baja Móricz komám azzal a szegény uj-
sággal?

— Hogyne dühösködném, mikor ez is a zsidók
ellen agyarkodik.

Kevés szóból ért a magyar ember. Hm, valami
pompás igazmondó lapnak kell annak lenni! Ha a
zsidó is megtalálja benne, ami haragitja és a keresz-
tény is, akkor az a lap igaz uton jár. Mindjárt is
elhatároztam az anyjukommal, hogy praenumerálunk rá.

Azóta folyton járatom s mondhatom, meg volt-
tam vele elégedve, megszerettem, nem tudtam el lenni
nélküle, minden egyes munkatársát megismertem, olya-
nok lettek azok nekem két év alatt, mintha a legjobb
pajtásaim volnának. Szinte elképzeltem magamnak,
hogyan nézhetnek ki. Köpezös, kedélyes embereknek

képzelem Borostyáni Nándort, a ki nagy hassal és to-
kával csibukozva írja kedélyes tárczáit, Törs Kálmánt
pedig hatalmas levante-alaknak gondolom, hosszú fekete
hajjal, a ki cikkirás közben dühösen perczegteti tol-
lát s egy-egy csattanós mondatnál felugrik s megfe-
nyegeti ökleivel Bécsset. Nagyon derék ember lehet az.
Mikszáthra meg mertem volna esküdni, hogy úgy néz
ki, mint ama öreg ur az „Urambátyám” czimlapján.
Végtelenül szeretem olvasni Beksicsét is, látszik min-
den sorából, hogy nagyon szereti a hazáját, de rosz-
szul választja meg a barátait. Quintus szintén jóízű
ember, Táborit is szeretem, olyan vékony czingár le-
gényke lehet, a ki örökké a színésznők után futkos.
De hát magam is olyan hamis kópé voltam jogász
koromban.

Az öreg Pulszky urat már ismerem a „Bolond
Istók”-ból. Akármit ír, mindig sok abban a bölcsesség.
Az öreg Pulszky tovább lát az orránál. S ezzel na-
gyon sok van mondva. Én csak azt csodálom, hogy
a mit ír, azt az orrával el nem törli.

Egy szóval megszerettem a lapot s el nem tud-
hatnám hagyni semmi áron. Most ősz felé nagyon
megromlottak a szemeim, s minthogy a „Pesti Hirlap”
betűi is nagyon megromlottak, már-már az elválás kü-
szöbén állottunk, midőn egy nap, valami két hete an-
nak, egyszer csak megjelent az én kedves lapom meg-
ifjodva, nagy pompában.

Azért kérve fordulunk a kormányhoz, hallgasson meg minket s jöjjen iparosainknak gyors segítségére, még mielőtt későn lenne. Iparosaink pedig ne csüggedjenek el, --

„Él magyar, áll Buda még!”

Külföld.

A keleti háború.

Bécs, jan. 7. Görögország ujabban emelt igényeit valamennyi hatalom elítéli s egyáltalán helytelenítik a görög hadikészülődéseket, melyeket különben teljesen paralizál az immár befejezett török mozgósítás. Azt sem tartják lehetetlennek, hogy a porta egy-két hatalom egyenes biztatására — oltimátumot intéz Athénbe a görög csapatoknak a határról leendő visszavonása végett. Másrészt a hatalmak figyelme arra irányul, hogy Szerbia és Bulgária csapataikat még mindig teljes hadi létszámban tartják fenn. Azt hiszik, hogy a béke megkötése gyorsítható lenne, ha sikerülne mind a két országot leszerelésre bírni; valószínű, hogy már legközelebb úgy Szófiában, mint Belgrádban megpendítik ezt az eszmét, melyet valamennyi hatalom nyomtatékosan fog támogatni.

Berlin, jan. 8. Itteni félhivatalos lapok most már a szerb-bolgár béketárgyalások gyorsabb lebonyolítását remélik, mert Bulgária elejtette a hadi-kárpótlás iránti követelését, meggyőződve, hogy Törökország csak azért kíván Szerbiától Bulgária számára hadi kárpótlást, hogy azután Bulgáriától a köteles tributumot követelhesse.

Nis, jan. 8. Milán király kíséretével s Horvátovics tábornokkal holnapután érkezik ide vissza. — Szófiából vett jelentés szerint Biegeleben baró ottani osztrák-magyar diplomáciai ügyvivő már közelebb visszahívatik s helyét a magyar születésű Burián István, a moszkvai osztrák-magyar főkonzulátus mostani vezetője foglalja el.

Román lapszemle.

A romániai görög-keleti papok és kántorok számára szép ujévi ajándékot mutogat egy törvényjavaslat, mely már kiosztatott a képviselők között. Ezen törvényjavaslat szerint minden városi és falusi pap a község pénztárából fogja kapni fizetését. Minden városi parochia számára 2400 frank vétetik fel az évi költségvetésbe, mely összegből kap a lelkész 1000 frankot (500 frtot), a kántor 500 frankot, a második kántor 400 frankot, a harangozó 200 frankot; 300 frank egyházi épületek fentartására fordítatik. A falusi gör.-kel. parochiák számára évi 1200 frank vétetik fel a község költségvetésébe, melyből 600 frank (300 forint) a lelkészt, 400 frank a két kántort illeti, 200 frank pedig a parochia fentartására fog fordíthatni. Jövedelem a hivek megadóztatásából, még pedig az eddig fennálló adók épségben tartása mellett fog előszereztetni. Városon az egyházi adó családonként 12 frank, falun 3 frank maximum. Természetes, hogy ez az adóztatás csakis a gör.-kel. hivekre és egyházi szolgákra fog szólni, miután Romániában az uralkodó vallásfelekezet a gör.-keleti. Az ország által szekularizált egyházi javak jövedelme itt nem említettik, honnan a hivek fogják ezen új adót fizetni. Magában ez

is elég szerény fizetés, de mégis több az eddiginél, a minthogy az semmi sem volt s a mi miatt a lelkészek állapota városon és falukon szánandó és nyomoruságos volt. — Így írja ezt a bukaresti „Telegraphulu”.

A „Tribuna” boldog karácsonyi ünnepeket kívánt olvasóinak, a polemikát majd csak az új évben (ó naptár szerint fogja felvenni, ha akkor is megteszi. Nem említjük a dús gazdagokat, kik a világ gyönyöreit élvezik, sem a szegényeket, kiknek nincs betevő falatjuk; megénekelte ezt böcs Salamon már a „Tribuna” előtt kétezer évvel, s hogy kétezer év múlva hogyan lesz a világ sorsa, azt talán még maga a „Tribuna” sem tudja.

Annál többet tud a „Gazeta”. Dehogy tud, dehogy tud az istenadta. Hiszen ő is azzal kezdi karácsonyi számának vezércikkét, hogy vajjon mikor lesz a szegény románok a Kárpátok aljában — nem a déli, hanem az északi aljában, — aztán a Maros vidékén, az Aranyos, két Szamos, két Küküllő és Olt folyók mentében egy vig karácsonya, midőn elégtelt és boldog leendő tűzlelye körében? Csak jóakarat kellene, csak el kellene ősi nyelvüket, szokásaikat, aspirációikat hagyni s akkor nem lennének boldogabb emberek a Kárpátoktól a Tiszáig. Mind ezt hirdetik a „Gazeta”-nak az ő politikai ellenfelei. Jóakaratot követelnek tőle, de hol van az ellenfele jóakarata? Ő nem kéri a mi ősi nyelvünket, de aztán mi se kérjük az övét, a mit az isten adott; ne kérjenek tőle olyanokat, a miket nem bír teljesíteni, mert isten és természet elleni dolgot kérnek. Béke uralkodik az országban, de nem a román bánatos szívében. Hive volt mindig a patriának, dolgozott, vérzett érte. — Persze, hogy más addig aludott. Miért nem örendezhet ő is munkájának, a mint isten adta, nyelvével és román szellemében? Bizony sem nem jogos, sem nem keresztényi az ellenfelek követelése, hogy ő idegen nyelvet és műveltséget öleljen fel. Az a magyar állameszme, csak az ne volna! — Tökéletesen elhiszszük, hogy rossz karácsonyt csinált neki, ha rá gondolt; de vigasztalódjék azon gondolatban, hogy millióknak meg vig karácsonyt csinált az a magyar állameszme („idea de statu maghiar”).

Vigasztalódjék, gyógyuljon ki abból a rögeszméből, hogy valaki el akarná venni limbáját és aspirációit. Aspiráljon, álmódjék szépeket s ne szomorkodjék. Nincs miért aggódnia a román spiritusért is, a meddig is buzoghat érte. De hát nem is aggódik, mert a sok badarság után így kiált fel: „Azonban ne veszítsük el bátorságunkat és reményünket, mert talán még mi is ünnepelhetünk vig karácsonyt.” Ez csak tőlük függ s szilárd elhatározásuktól. Következik még egy rakás bátorító szózat s ezzel a szomorú karácsony beköszöntött. Pace pe pământu! azaz békeesség a földön. — Szép békeesség! Ime a nap hatalmasai adóra adókat halmoznak, a melyhez most még annak a szerencsétlen kultúregyletnek is pótdótot gondoltak ki Kis-Küküllőmegyébe.

Hát Háromszék megyében? Meg kellett már valani olvasóinak, hogy a székelyekbe vetett reménye füstbe szállott s most már így buslakodik az ő nemes szíve: „Szegény székelyek, a kik elég rosszul állanak anyagilag, bizonyosan nem üdvözleldik azokat, a kik ezt az 5000 forintot megszavazták.” Hát aztán ki fognak azok a szegény székelyek üdvözölni? Bizo-

nyosan a „Gazetát”, a ki ugyancsak rajta volt, hogy a székelyek ne álljanak be a kultúregyletbe. A székely, még csak székely; de mikor még Marmacziában is — ez kérem ez a Marmaczia egy kicsi Oláhország, magyar neve Máramaros-megye, — mondom, hogy még Marmacziában is kultur-egylet, a „Gazeta” szerint „magyarosító egyület atakitottak gr. Lónyay János főispán felhívására Satumare, magyarul Szatmár megye tőszomszédságában s annak az együletnek még egy „Mihálka” és „Mihályi” „Cziple” országos képviselők is tagjai lettek! Szörnyű idők Marmacziában! Meg is tette ezért őket a „Gazeta” nem román románok-nak Romanii neromani. Jegyezzük meg tehát jól, hogy azon románok, a kik Magyarországon magyar közmívelődési célra áldoznak, azok nem románok, azok pedig a kik nem a adakoznak, azok „román románok.” Még mi van hátra a honpolgárok egymásra zudítására?

Czenkalji.

Oláhok, szászok és magyarok.*)

Az új év Erdélyre nézve mozgalmasan kezdődik. A nemzetiségi sajtó merészebben emeli fel fejét.

A szebeni „Tribuna”, melynek szerkesztője Szlavici János (állítólag e célra szabadságolt bukaresti tanár), nagyobbított formában fog megjelenni.

A brassói „Gazeta Transilvaniei” pedig nem sokára (1887-ben 50-ik évfordulóját fogja megünnepelni. Ez a legszélsőbb lázító lap, mely ezen alkalmat pompásan kizsákmányolja. E lap annyira megy a merészségben, hogy a Tribunának óvatosabb és leplezetebb magatartását hevesen megroja január 4. 5-iki számaiban.

A szász lapok közül a szebeni „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt”, mely 12 év előtt a szász univerzitás első megbolygatása idejében alakult, szerkesztőt cserél. A lassanként elszelidült dr. Wolf Károly eddigi szerkesztő helyébe Häner Henrik lépett, a kit az oláh lapok melegen üdvözöltek „a közös elnyomó elleni harczban” s a ki meg is akarja érdemelni ezt a bizalmat. — „Eljött az idő — írja az ujévi számban — hogy odakiáltuk Trefortnak: hands off a szászok templomai- és iskoláiról.

A „Kronstädter Zeitung” ugyancsak ujévi számban arczátlanságnak nevezi, hogy Bauszner Guido az erdélyrészi közművelődési egyesület tagja mert lenni. Vádolja a miniszteri önkényeket s a magyar chauvinismus végét jósolja.

E közben a nemzetiségi prókátorok és papok sem pihennek. A Kolozsvárt alakítandó „E-onomul” című román bank feje Coroianu román ügyvéd, ki a felosztott „Julia” című egyetemi ifjusági egyesületnek is feje volt s ki az agitáció központja Kolozsvárt.

A szebeni „Albina” pénzintézet, melynek célja a magyar kisbirtokokat megszerezni s románok közt parcellázni, Kosma Partenben új elnököt kapott, ki nemzetiségi országos képviselő volt s a kolozsvári magyar lapokkal szemben erős védelemben részesül a „Tribuna” részéről.

A román közművelődési egylet a Bach- és Schmerling idejében a Maticával egyszerre felállított Asociațiune erős agitációt folytat, hogy Bánffy Dezső rendezett

*) Ezen cím alatt a „P. H.” igen érdekes cikket közöl legutóbbi számában, melyből ezen részletet kivenni célszerűnek láttuk. Szerk.

Megörültem neki. Mintha csak kitalálta volna, hogy válni akarok, hogy a szemem fáj.

Örömben elhatároztam halálból, hogy mint hajdan a jó öreg Zajtai István, betérek Budapestre s meglátogattam az ujságomat.

Egész csodákat hallottam a rotációs-gépekről, s lapomat most rotációs-gépen nyomják, az új kornak eme csodáján. Nem kell már többé felhasítanom a kezemmel, fölragva kapom, maga az a bolond rotációs-gép metszi fel s olyan nyomot hagy a merre vág, mintha ki lenne csipkézve.

Előkelő dolog ez. A mi a dámánál a brüsszeli csipke, az a lapnál a megcsipkézett szélek.

Egy szó mint száz, amit fölvettem magamban, meg is cselekedtem; egy szép délután ott toppantam a „Pesti Hírlap” műhelyében.

Ott nagy előzékenységgel fogadtak. De nekem mégis furcsán esett. Mert én egészen idegen voltam rájuk nézve, ámbár egy cseppet sem éreztették velem, míg ők egészen ismerősek voltak, noha én ezt nem birtam velők éreztetni. Hanem mondhatom, nagy változáson mentem keresztül. Borostyáni szikár halovány, Kenedi olyan, mint egy burkus iskolamester, Mikszáth hasonlít egy vidéki fiatal prókátorhoz, Eötvös Károly egy csizmadia atyamester benyomását teszi, Beksics meg olyan, mint egy urasági nevelő.

— Azt a nagy szörnyeteget jöttem megnézni — mondtam.

Legott levezettek a földszintre a nyomdában s megmutatták az új rotációs-gépeket.

Épen akkor is prüszkolt és dolgozott ez a rettenetes sárkány, mely zakatol, zug, köhög: papirost eszik és kész ujságot köpköd.

Egy óriási papirtekercs áll előtte, melyből a „Pesti Hírlap” egy napra való minden példánya kitelik több mint huszezer.

Ezt a papirszalagot huzogatja a nagy szörny, mint mikor a komédiás huzza a pántlikát, csak hogy az kifelé a gyomrából, ez meg befelé a gyomrába.

A papirszalagot legelőször megnedvesíti egy helyen, aztán beljebb huzza s telenyomja az egyik oldalát, tovább csuszik az óriási pántlika, s telenyomja a másik oldalát is, — most egy henger alá jön s a gép egy éles késsel elmetszi (tud az a gép még tán gondolkozni is) épen olyan alakúra, a milyennek egy „Pesti Hírlap”-nak lennie kell. Ezzel tovább szalad a már tele nyomott papír (de mindez lóhalálban történik), mire egy készülék kettészakítja az elmetszett vonalon. Ezalatt egy másik készülék már meg is szárította a megnedvesedett lapot. Most egy lejtőre ér a már elvált példány, hol valami gonosz gnóm egymásba rakja könyv-alakba. A lejtőnél lesuhan az egymásba rakott példány, s egy tompa kés rácsap a közepére mire összehajlik kétrét, most megint tovább fut, míg egy másik henger alá ér, a mely megint összehajítja

egyszer, akkor újra felszalad a lejtőre, a honnan a gép egy szájnilylason át kihajtja a kész példányt, mintha: mondaná: Eredj a világra! Beszeld el mi történt.

Ilyen csodálatos utat tesz meg a papír az óriási szörnyetegben s utközben ujság lesz belőle.

S míg a rettenetes ördögi mű, mely ezer meg ezer szőfből, hengerből billentyűből és tudja isten meg a gépész, mi mindentől áll, ezt a nagy munkát oly örült gyorsan végzi, még arra is ráér (mint a nagy tarokkisták játékközben a pointeket), hogy azt is olvassa s jelzi, hány példányt lökött ki.

Megsóváltam a fejemet, s miután jó darabig megbámultam a gigászt, mely száz embernek a munkáját egymaga végzi óriási pontossággal és bravúrral, hazajöttem és most még kevesebbet értek hozzá, mint azelőtt, mikor még nem láttam.

Apróságok.

Többes szám.

A házi ur észreveszi, hogy a csak tegnap vásárolt szivaros doboz már télig üres. Szemrehányó hangon szólítja inasát:

— Igazán, Jean, mi ketten tulságosan szivarozunk! . . .

— A koulisszak mögött.

— Kedves barátnőm, ön ma nagyon vig.

— Van is okom rá. Vőm nőül fogja venni leányomat.

megyében, Szolnok-Dobokában „Bethlen és vidéke” központtal román könyvtár felállítására bocsátott ki legutóbb az oláh lapokban nagyszavu felhívót. „Ragadjuk meg — mondja többek közt a felhívó — a románizálás ekeszarvát s merítsünk szélteben és hosszában a román kultúra mezejébe.”

A kulturegyletek egyik feladata.

A nép felvilágosítása s a tudományoknak, valamint az általános kulturának terjesztése, dicsérendő törekvés s ha ehhez még kellő tőke is áll rendelkezésre, akkor valóban nagy dolgok érhetők el, mert közös erővel mindég nagyobb czélok érhetők el, mint egyesek legjobb törekvései mellett. Alkalmas, a czél-
nak megfelelő nyomtatványok terjesztésével nem egy sikert lehet elérni, de azért az eredmény gyakran nagyon is theoretikus és távolról sem felel meg a várakozásoknak.

Ép ezért akarjuk e helyen a kulturegyletek figyelmét egy körülményre felhívni, melynek kellő érvényesítése alkalmas a kulturegyletek czélját hathatósan előmozdítani.

Hazánkban ugyanis nagy anomália az, hogy a nép a természettudományok terén teljesen járatlan. Állat — s ásványtani, valamint más ilyenmü gyűjtemények nálunk csak kevés nagyobb városokban találhatók; ezek is többnyire csak helyi érdekek szolgálataiban állanak s a nagy közönség részére teljesen hozzáférhetlenek, másrészt pedig az ily nagyobb gyűjtemények a nem szakemberre nézve semmi gyakorlati értékkel nem bírnak, mert a nagy tömegből kellő tájékozottságot nem nyer.

E tekintetben a nagy tőkékkel rendelkező kulturegyleteknek nagy feladatuk volna. Nagy baj ugyanis, hogy a kisebb községek iskolái nem rendelkeznek azon anyagi erők felett, hogy magoknak ilyenmü, feltétlen szükséges gyűjteményeket megszerezhessenek, miért is a tanító legjobb akarata dacára a természetrajzot, ezen, az életben oly szükséges tudományt, csak a lehető legrövidebb módon taníthatja.

Nagy gyakorlati fontossággal bírna ugyanis — s erre valóban szükség is volna — hogy minden hazai iskolának legalább a hazai kőzetek gyűjteménye megvolna. Hasonlókép a hazai madarak s emlős állatok kisebb gyűjteményei is, melyek különben is mindenkire nézve nagy vonzerővel bírnak, mert tarkaságuk már a szemnek is kellemes.

Korunkban, midőn a világ minden részével sűrű érintkezés áll fenn, kíváncsok, hogy a tengeren túli állatvilággal is ismeretesebbek legyünk, s ezért szükséges volna, hogy nagyobb tanintézetek a tengeren túli madarak és emlős állatok főbb típusaival birjanak, mint például papagájok, kolibrik s némely kis majom fajok.

Erre nézve az iskoláknak segédkezet nyújtani szerény véleményem szerint a kulturegyletek feladatának körébe tartoznék s én azt hiszem, az áldozat kárba nem vesznék.

Példa reá Brassó megye, mely összes állami iskoláiban a közel multban ásványgyűjteményeket rendeztetett be s most a megye területén előforduló magvakat gyűjti.

Ajánlom e sorokat a kulturegyletek figyelmébe.
Hausmann Vilmos.

Az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület” brassó megyei főkegyletének tagjai közül tagsági díjaikat befizették:

(XIV-ik közlemény.)

Kászony Ferencz, Brassó alapítótag egyszerre: 100 frt. Az alsó-rákosi munkások a száz forint alapítvány végleges kiegészítésére IV-ik közlemény: 27 frt 20 kr. Összesen 127 frt 20 kr.

Az előbbi közlemény e lapok multévi 147. számában 1363 frt 69 kr és egy régi ezüst huszas, a mostanival 1490 frt 89 kr s egy régi ezüst huszas.

Jegyzet: Az alsó-rákosi munkások alapítványa 100 frt 10 kr s egy régi ezüst huszas.

Kaszinói párbeszéd*)

Hazaffy János ügyvéd és Saxonius Justus nyugalmazott senátor között:
Difficile est satyram non scribere.

Saxonius. Hozta isten ügyvéd urat az új évben! Örvendek, hogy jó egészségben találhatom s folytathatjuk társalgásunkat. Látja kérem, alig várhattam, hogy találkozunk, szeretnék valamit kérdezni kegyedtől.

Hazaffy. És mi lehet az, kérem?

S. Magyarazza meg nekem, miként lehetséges az, hogy ugy miniszter a szász nemzet vagyonából, a tulajdonos akarata és a vagyon rendeltetése ellenére, magyar és katolikus intézetek részére tekintélyes segélyösszegeket kiutaltványoz? és nem tartja-e ön a tu-

lajdonjog formaszerű megsértésének? s mit mondana ügyvéd ur, ha én becsületes uton szerzett vagyonával sans facon rendelkezném?

H. Azt én bizony kikérném magamnak!

S. Hiszen a szászok is csak ezt teszik; de nekik nagyon rosszul veszik; kötekedőknek s tudja isten még mi mindennek kikiáltják őket.

H. Igen ám, a szászok pozíciója egészen más; az ő kizárólagos tulajdonjoguk csak képzelmény, minden jogi alap nélkül; tehát nincs igazuk, ha a kormány ez iránybani méltányos rendelkezéseit jogtalanul hirdetik.

S. Oh, már régen tudom, hogy a szászokkal szemben mindig csak a magyaroknak van igazuk; már régóta ismerem ezen infallibilitást! de: Audiatur et altera pars. A törvény előtt kettőt kell meghallgatni.

H. Nem tagadom, hogy így kell lenni; de engedelmet kérek, Senátor ur, még nem tudja, mivel akarom állításomat indokolni.

S. Akár mivel indokolja, azt nem fogja reám diszpátálni, hogy a szász nemzeti vagyon megtámadása nem jogtalanul történt.

H. Kedves Senátor ur, nem akarok én disputálni; nem vagyunk mi theologusok s nincs köztünk hittani tételről szó; ennélfogva bizvást reménylem, hogy nem fogja reánk valami elméncz Heine következő versét alkalmazni: „Mir will es bedünken, dass sie alle beide, dass der Rabbi und der Pfaffe, stin...“ Félre tehát a disputációval! maradjunk a szász nemzeti vagyon tulajdonjogánál.

S. Ezt magam is óhajtom.

H. A „szász nemzeti vagyon” kifejezés annyiszor megfordul közszájon, hogy sokan körül-belül ilyformán képzelik annak eredetét: „Létezik itt, a bérceken innen egy derék, munkás, szorgalmas kis nép” „jól rendezett közigazgatással, a mely az Andreanum Privilegium tanúsága szerint „a szegénységnek tulságos nagy tehetetlenségével” ide bevándorolván, a századok folyamában, példás takarékoság mellett, magának szép összegecskét félretett.” Bizonyos, hogy sokan így vélekednek; ez azonban nagy tévedés; mert ki-ki közülök csak saját magának takarított, vagy a népiesebb kifejezés szerint: „kaparított.”

(Folytatása következik.)

Helyi és vidéki hírek.

Meghívás. A brassói magyar kaszinó évi rendes közgyűlését folyó hó 17-én délután 3 órakor tartja meg helyiségeiben, melyre a kaszinó tagjai ezennel meghívottnak. A gyűlés tárgyai: 1) elnöki megnyitó beszéd; 2) jegyzőkönyv olvasás; 3) a választmány évi jelentése; 4) jelentés a pénztáros és gazda által vezetett számadásokról és a felmentvények megadása; 5) jelentés a könyv- és irattár állásáról; 6) az évi költségvetés előterjesztése; 7) a közgyűlés előtt a választmányhoz írásban beadott, vagy szóbeli indítványok tárgyalása; 8) a tisztviselők és 14 választmányi tag megválasztása.

Gyűlés. A kultur-egylet helyi fiókválasztmánya f. hó 8-án igen látogatott ülést tartott, melynek több nevezetes tárgya volt, a miket azonban e helyen közölni feleslegesnek tartunk. A főkegylet közgyűlése február hó 2-dikára tüzetelt ki.

A városi nyomtatványok biztosítására újabb zárt ajánlati versenytárgyalást tűzött ki f. hó 13-ra a városi tanács. Ez alkalommal azonban egy furcsaságot is követett el a tanács. Eddig szokásban volt, hogy a tanács a város összes nyomtatványait azon egy nyomdában készítette, mely a nyomtatványokat elnyerte. Most a zsiros dolgokat a tanács ott csináltatja a hol akaraj. Tudjuk, hova czéloz ez Csak hogy a tanácsnak ezt indokolni is kellene! Azután furcsa dolog az is, hogy ily versenytárgyalás épen a románok ujév napjára tüzetik ki. Hja! hát Brassóban s a reformok korszakát éljük. „Kronstadt voran!”

Iskolai dalárda. A brassói állami főreáliskola ifjusága a napokban iskolai dalárdát alapított, vezetőiké dr. Matyeka Károly tanár urat választván, a ki mint kitűnő zenész városunkban méltó feltűnést keltett és bizonyára virágzásra fogja emelni ifjuságunk ez új intézményét.

A brassói pincéz-egylet. folyó hó 4-én tartott közgyűlésében Hiemesch Ferencz városkapitány protectorává választotta. Egy küldöttség a városkapitány urnál megjelenvén, annak vezetője Schmidt Frigyes, az „Unió” szálloda bérloje, megható szavakkal az egylet választott protectorát, szívesen üdvözölvén, átadta neki a választási okmányt, mire Hiemesch városkapitány a kitüntetést megköszönvén, igen találóan felelt, szívére kötvén az egyletnek, hivatása czéljai után való törekvését főleg a közönség meglegedését megnyerni.

Bartesch-monumentum. Mult számunkban már közöltük, hogy a piacon lévő pissior tekintetében küldött bizottság egyik tagja hogyan nyilatkozott és újabban arról értesülünk, hogy a bizottmány egy más tagja azt indítványozza, miszerint ezen monumentum, a felső sétatérén lévő kebelbarátja mellé helyeztessék el, mert azt ott a közönség már megszokta.

Egy toliba csuszott be H. J. „Szász martýrím” című czikkének befejező közleményébe. Szerző ugyanis a 22. sorban 10000 orosz helyett orvost irt s ezt csak akkor vette észre, mikor már késő volt. Nem rossz! Orosz helyett orvos! Jó tréfa!

Az új bérkocsi tarifa, mely városunkban január 1-én lépett életbe, következő. Kétfogatú bérkocsikért a városban s külvárosokban és a város területén nappal: 1/4 óráért 25 kr; 1/2 óráért 50 kr s egy egész óráért 80 kr; éjjel: 1/4 óráért 40 kr; félóráért 70 kr; egész órára 1 frt: — az indóházhoz — nappal 60 kr; — éjjel 80 kr. Menetek a külhelyekre, nevezetesen Derestye, Noa, Hontérus-tér, Pojána, Magyarkő, méhkerék, Tömös egy fél napra 2 frt 50 kr; — egész napra 4 frt. A bakon elhelyezett podgyász pedig 20 kr. Egyfogatu bérkocsikért nappal 1/4 órára 20 kr; félórára 40 kr; egész órára 60 kr; éjjel 1/4 órára 25 kr; félórára 50 kr; egész órára 80 kr; — az indóházhoz nappal 40 kr; éjjel 60 kr; — a külterületen fél napra 2 frt egész napra 3 frt. Csak a város területén kívül fekvő helyekre marad a kölcsönös megegyezés fenn. Nappali órák nyárbán, május 1-től szept. 30-ig, reggeli 5 órától este 9-ig; télen okt. 1-től apr. 30-ig reggeli 7-től este 9-ig; — éjjeli órák pedig nyáron este 9-től reggeli 5-ig; télen este 6-tól reggel 7-ig.

Az „Első brassói takaréks és önségélyző szövetség” legújabban elhatározta, hogy jövő hétfőtől kezdve irodáját naponként délután 3 órától 5 óráig nyitva tartja, mely időben befizetések elfogadtatnak s kölcsönök folyósíttatnak. Vasár- s unnepnapokon azonban az iroda zárva marad.

Zene. A városi zenekar jövő szerdán, január 13-án a „Nr. 1” termében zenei ujdonságok bemutatására estélyt rendez, melynek műsora a következő: 1) Les gardes nobles de Hongrie. Magyar induló Fahrbahtól. 2) Könnyű szárnyakon. Keringő Sabahtól. 3) Rose d'amour. Mazur Fahrbahtól. 4) Cavalier Lancier. Négyes Herzogtól. 5) Un soir à Madrid Keringő Fahrbahtól. 6) Téli rege. Keringő Schlögeltől. 7) Le perce-neige. Mazur Fahrbahtól. 8) Egy szívvel, lélekkel. Nagy egyveleg Stetefeldtől. 9) Les anges déchus. Keringő Fahrbahtól stb. stb.

Halálra ítélte a bécsi törvényszék Siviec Julia nevű nőt, ki állítólag a nyomor miatt két hetes gyermekét megölte.

Dohánygyár Debreczenben. Debreczenben nagy dohánygyárat építenek. Az új épület-csoport 420 ezer forintba kerül s a harmadik csoport 1887-ben készül el; az egész épület-tömb több mint egy millió forintba kerül.

Öngyilkosság. Demjén Imre könyvkereskedő Kolozsvárt f. hó 7-én reggel föbe lőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

Megőrült plebános. Zechmeiszter János Csütörtök községnek plebánosa megőrült, — felhozták a lipótmezei országos tébolydába.

Gyémánt lakadalmat fog ülni e hó 10-én Bleyer és Schwarcz Sarolta sarkadi házaspár. Bleyer e napokban tölti 85-ik életét; unokáinak száma 148, — dédunokáinak 40.

Staresevic ellen újabb feljelentést tett egyik ügyfele a fenytőbírósnál, a Staresevic által állítólag elkövetett csalás miatt.

Rémület egy tölténytárbau. Pozsonyban az ot-tani tölténygyárban 6-án egy töltény szétrobbanása következtében oly rémület támadt, hogy az egymás hátán kifelé tolongó munkások közül többen könnyebb zuzódást szenvedtek, egy nő pedig oly súlyosan megsérült, hogy életben maradásához nincs remény. Holott pedig a félelem hiábavalónak bizonyult, mert a robbanásnak egyéb komoly következményei nem lettek.

A közönség köréből.)*

•A növényrostanyagok (cellulose)

mivolta szeszgyártásra alkalmas voltának felfedezése és feldolgozásának műszaki ismeretei;“ valamint

•100 tényleírasminta

a szeszadó iránt fennálló törvények és szabályok ellen felmerülhető kihágások megállapításához; tekintettel az 1884. évi XXI. törv.-czikk-re is“

című két munka hat hónapnál több idő óta nálunk készen áll nyomtatva, s minthogy szerzője s kiadója ismételt felhívásunk daczára sem váltotta ki a kész munkát, kénytelenek vagyunk a nyomdaköltség összegét kikapandó, a teljesen kész

600 példányt

összesen s egyenként is elárusítani. Ezen művek különösen a pénzügyi szakba vágó egyének s első sorban a pénzügy-, váms- s adóörsegek számára bir felette nagy fontossággal, miért is ez uton hozzuk a mű elárusítását nyilvánosságra.

Szíves ajánlatok intézendők

(23) Alexi könyvnyomdájába
Brassó, Színház-utca 95.

*) Az ezen rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Közigazdaság.

A mezőgazdaság emelése. Maros-Vásárhelyen a napokban egy kis röpirat jelent meg, mely közigazdasági állapotunkkal foglalkozik s nagyon találóan a szakértelem kiányában találja a legfőbb bajt. Oszttjuk az író nézetét. Legközelebb reá fogunk mutatni ezen bajok orvoslási módjára; ma csak a mezőgazdaság hiányát kívánjuk röviden jelezni. Itt is csak a szakértelem hiányzik. Magyarország agrár állam s még mindig nem tudja a mezőgazdaságot helyesen kezelni. Földünk jó, helyi viszonyaink kedvezők s mindazonáltal évről-évre hanyatlást veszünk észre. Nemcsak a politikai konstellációkban rejlik az ok, hanem magában a gazdaközösségben is. Nem akarunk haladni. A kultúra ez irányban terjesztéséről mintegy tudomást sem akarunk venni. Németországban például minden városkának meg-

van a maga külön gazdasági egylete. — külön gazdasági pénzügye, — melyek azután egy közép-ponttal állanak szoros kapcsolatban.

S nálunk? ... Kevés megyének van ily egylete, — de pénzügye alig egynek is. Pedig ez igen nagy baj. Ez egyletek hivatva a szakértelem emelni, ezek hivatva a megszorult gazdán segíteni, hogy ne legyen kénytelen a szükség percében gabonáját pottom árakon elvesztegetni.

A míg ezen intézmények nálunk nem szaporodnak, addig nehéz lesz valamit tenni a gazdaközösség közvetlen érdekében. Mert szerintünk nem elég ám a jó vámpolitika. Ide más is kell.

Alakítson tehát minden megye egy-egy központi gazdasági egyletet és állítson minden község külön fiókot s összevéve mind egy biztos alapon nyugvó gazdasági hitelszövetkezetet s ennek hatása bizonyára

csakhamar érezhető lesz. — Brassó megyének van ily egyesülete, de hiányzik a pénz s a fiókegyletek.

Ez irányban működünk s többet használunk népünknek, mint holmi szemfényvesztő politikával. Röviden kívántuk csak jelezni e tárgyat, melylyel közelebbről behatóan fogunk foglalkozni. — r.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1886. január hó 9-én.

Római papírpénz á 20 frankos	8.42 vétel	8.48 eladás.
ezüstpénz á 20	8.38	8.42
Napoleon d'or (aranypénz)	9.95	9.99
Török lira	11.26	11.36
Orosz imperial	10.22	10.32
Arany	5.95	5.98
Orosz papírrubei	123.—	123.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Sztérenyi József.

Szám 6050.1885.

(25) 1—3

Hirdetmény

a fekvőségeket terhelő adósságok bevallását illetőleg.

Mindazon adózó felek, kiknek fekvőségeit adósság terheli, ezennel felhívattak, az erre vonatkozó bevallási ivateket ezen adóhivatalnál azonnal átvenni és azokat rendesen kitöltve, legkésőbb f. évi január hó 31-éig ide ismét benyújtani, — mivel a későbbben, t. i. január hó 31-ike után benyújtott adósságbevallások az 1886. évi ált. pótdadó kiszabásánál semmi esetre figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen bevallási ivatek benyújtása a városi adóhivatal részéről a feleknek az adóhivatali bélyeggel és a benyújtás napjával ellátott jegy által igazoltatik és csakis egy olyan jegy szolgálhat a bevallási iv benyújtásának igazolására.

Azon adózó felek, kik a fekvőségeiket terhelő összegekért tőkekamaton kívül törlesztési részleteket is fizetnek, a bevallási ivatekben úgy az eredeti adósságuk összegét, valamint azon összeget is kimutatandják, mely általuk az idő folyamában törlesztés vagy részletfizetések által az eredeti tartozásuk összegéből enyésztetett, végül azon kamatláb is kimutatandó, mely a hitelezett összegért hitelező részére évenként fizettetik.

Brassó, 1885. december 31.

A városi adóhivatal.

Szám 57.1886.

(24) 2 2

Hirdetmény.

Brassó megye központi, valamint mértékhitelítő hivatali helyiségekhez tartozó fűtők és kémények takarításának biztosítása céljából f. hó 4-ére kiirt versenytárgyalás kellő eredményvel nem lévén, folyó január hó 12-én délelőtt 10 órakor újabb zárt levelű versenytárgyalás fog tartatni.

A versenyezni kívánók felhívattak az 50 kros bélyeggel ellátott és 5 frt bánatpénzzel terhelt lepecsételt ajánlatokat fenti nap és óráig a megye alispáni hivatalánál benyújtani.

A részletes feltételek a hivatalos órákban az alispáni kiadóhivatalnál betekintheők.

Brassó, 1886. január 4-én.

Roll Gyula,
kir. tanácsos alispán.

Szám 15198.1885.

(17) 3 3

Pályázat.

Az ideiglenesen egy évi szolgálati próbaidőre betöltendő, 500 frt fizetéssel, 20 frt lakpénzzel, esetleg természetbeni lakással, egyszeri egyenruhával és szabályszerű egyenruha fentartási általánnyal egybekötött őrmesteri állomásra a helybeli rendőrségnél ezennel pályázat iratik ki.

Nevezett állomás iránt pályázók iskolai képzettségüket, a három nyelvbeni jártasságát, a helyi viszonyok iránti ismereteiket, valamint feddhetlenségüket, végül azt is bebizonyítani tartoznak, hogy testileg elegendően egészségesek és a 40 éves életkortul nem haladták.

Olyan egyének, kik a m. kir. csendőrségnél, vagy mint altisztek a cs. kir. hadseregben vagy m. kir. honvédségnél szolgáltak, kiválólag vétetnek tekintetbe.

Az így szabályszerűen felszerelt folyamodványok legkésőbb január hó 14-én délután 5 órakor ide benyújtandók.

Brassó, 1885. december 31.

A városi tanács.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A farsangi évadra

(8) 5—15

báli-, menyasszonyi- és séta-ruhák (toilettek) a legújabb divat szerint, gyorsan és mérsékelt áron készülnek

Kovácsnai és Keresztesy női divat-termükben

BRASSÓBAN (a főtéren)

Ugyanott nagy készletben lévő satin mervelleux-ök, satin à Lyon és atlasok, selyem, hársony és plüschek; voile, crêpe és cachemirok fekete és minden divatos színekben; Matlace Chantilly (ujdonság!) oriental csipke szövetek és széles volanok; báli belépők és legyezők, virágok, chenilli, toll, arany, ezüst bouquetek és garnitúrák; rüsch, hattyu, szalag, ugy-szintén harisnyák és selyem keztyűk minden estéli színekben előnyös áron kaphatók.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

PAPP FERENCZ

butorgyártó

ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe Brassóban, a Czérna- és Nagy-utca sarkán lévő, dúsan felszerelt

butorraktárát.

Ugyanitt megrendelések mindennemű asztalos és kárpitos munkákra a legjutányosabb áron elfogadtatnak.

Diófaournirok négyszögláb 3 krért kaphatók.

Egy házas telek

udvarral és kerttel

Bolonya, mester-utca 324. sz. alatt

(26) 1—3

szabad kézből eladó.

Értekezhetni Bolonyában 37. szám alatt.

(27) 1—2

Egy sok év óta fennálló

eczetgyár

folyó évi január végétől kezdődőleg bérbe adandó, esetleg ennek felszerelése a hordókkal együtt eladó.

Ajánlkozók bővebb értesítést nyerhetnek naponként déli 12 és 1 óra között a Klastrom-utca 602. szám alatti ház I. emeletén.

NEIDLINGER G.

Brassó, Nagy-utca, 492. szám alatt.

NEIDLINGER G.
Brassó, Nagy-utca, 492. szám alatt.

Az eredeti Singer-féle varrógépek Brassóban a The Singer Manufacturing Co. New-York (Amerika) egyedi ügynökénél

NEIDLINGER G.

(20a) 1—*

Nagy-utca 492. sz. alatt kaphatók csak valódián.

Más czégű helybeli vagy vidéki varrógép-kereskedőknek az eredeti Singer-varrógépek továbbadásra nem adatnak, s így az ezektől hamisan Singer név alatt kibocsátott gépek csak utánzott bécsi vagy német gyártmányok.